

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه تمدید مهلت‌های مقرر در تبصره‌های (۱) و (۲) ماده (۲) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی»

مخصوص سخن علنی

مشخصات لایحه

دوره یازدهم - سال دوم

شماره ثبت:

۴۸۴

شماره چاپ:

۷۸۸

تاریخ چاپ:

معاونت مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۷۸۳۶

تاریخ انتشار:

۱۴۰۰/۸/۱۵

مقدمه

لایحه یک‌فوریتی «تمدید مهلت‌های مقرر در تبصره‌های «۱» و «۲» ماده (۲) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی» که در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۲ به شماره ثبت ۴۸۴ اعلام وصول شد. این لایحه پس از بررسی در کمیسیون امور داخلی و شوراها پس از تغییر در عنوان در قالب لایحه «اصلاح تبصره‌های «۱» و «۲» ماده (۲) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی» در جلسه ۱۴۰۰/۷/۲۷ به تصویب آن کمیسیون رسیده است که در ادامه به بررسی این مصوبه خواهیم پرداخت.

اظهار نظر کارشناسی

۱. طبق ماده (۲)^۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹، تشخیص تخلفات و صدور قبض جریمه اصولاً باید توسط افسران کادر (رسمی) و پیمانی راهنمایی و رانندگی صورت گیرد. لکن به دلیل کمبود منابع انسانی، تبصره‌های «۱»^۲ و «۲»^۳ ماده (۲)، این اجازه را داده است که نیروی انتظامی از درجه‌داران کادر راهنمایی و رانندگی، افسران کادر و پیمانی سایر بخش‌های نیروی انتظامی و افسران وظیفه راهنمایی و رانندگی نیز با لحاظ شرایطی تا ده سال برای صدور قبض جریمه و تشخیص تخلفات رانندگی استفاده کند.

۲. چنانچه در مقدمه توجیهی این لایحه نیز بیان شده است، با توجه به اتمام مدت ده‌ساله (یعنی سال ۱۳۹۹) و عدم امکان تأمین نیروی مورد نیاز راهنمایی و رانندگی در این مدت و تأثیر مستقیم کم شدن صدور جریمه‌ها در پیشگیری از تخلفات رانندگی و حوادث آن، لایحه به منظور تمدید مجدد این حکم یعنی به کارگیری نیروهای مذکور در تبصره‌های «۱» و «۲» ارائه شده است.

۱. «ماده ۲- به افسران کادر و پیمانی مورد وثوق راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که برای تشخیص تخلفات مربوط به حمل و نقل و عبور و مرور تعیین شده و آموزش لازم را دیده اند اجازه داده می‌شود، تخلفات مربوطه را وفق قانون تشخیص داده و قبض جریمه صادر نمایند».

۲. «تبصره ۱- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران برای مدت حداکثر ده‌سال می‌تواند به درجه داران کادر مورد وثوق راهنمایی و رانندگی که دارای دیپلم کامل متوسطه و گواهینامه رانندگی و نیز ده سال سابقه خدمت متوالی در راهنمایی و رانندگی بوده و آموزش لازم را دیده باشند، اختیارات و وظایف مندرج در این ماده را از لحاظ تشخیص تخلف و صدور قبض جریمه تفویض نماید و در موارد خاص و ضروری از افسران کادر و پیمانی سایر بخش‌های نیروی انتظامی که آموزش لازم را دیده اند استفاده نماید».

۳. «تبصره ۲- به نیروی انتظامی اجازه داده می‌شود حداکثر ده سال پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تا جایگزینی افسران کادر و پیمانی از افسران وظیفه مورد وثوق آموزش دیده جهت اجرای این ماده بهره‌گیری کند».

۳. با توجه به اینکه راهنمایی و رانندگی در طی ده سال نتوانسته است نیروی مناسب و کافی که در قانون آمده است را تأمین کند و از طرفی تمدید این مهلت به مدت ده سال که در لایحه آمده بود، موجب خواهد شد وضعیت فعلی همچنان ادامه پیدا کند، لذا کمیسیون در مصوبه خود اولاً این مهلت را تا پایان سال ۱۴۰۴ تعیین کرده است و ثانیاً وزیر کشور و فرمانده نیروی انتظامی را با در نظر گرفتن تدابیر فرماندهی کل نیروهای مسلح، به عنوان مسئول تأمین نیروی مناسب یا بکارگیری از ابزارهای مفید برای تشخیص تخلف و صدور قبض جریمه مانند دوربین‌های هوشمند تعیین نموده است تا ضرورت استفاده از نیروهای جایگزین افسران کادر و پیمانی راهنمایی و رانندگی بر طرف شود ثالثاً وزیر کشور و فرمانده نیروی انتظامی مکلفند هر سال گزارش اقدامات خود را به کمیسیون امور داخلی و شوراهای مجلس شورای اسلامی ارائه کنند. لذا کمیسیون با در نظر گرفتن این شرایط سعی داشته تا زمینه اجرایی شدن صدر ماده (۲) را تسریع نماید.

۴. با توجه به استفاده از کلمه بیگانه «کادر» در عبارت «افسران پایور»، جهت رعایت اصل ۱۵ قانون اساسی با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی، پیشنهاد می‌شود کلمه «رسمی» جایگزین شود.

۵. با توجه به اینکه برای به‌کارگیری «درجه‌داران کادر مورد وثوق راهنمایی و رانندگی» داشتن حداقل مدرک دیپلم در نظر گرفته شده است، بهتر آن است که این شرط نیز برای «افسران کادر و پیمانی سایر بخش‌های نیروی انتظامی یا افسران وظیفه» نیز در نظر گرفته شود. لذا پیشنهاد می‌شود عبارت «که دارای حداقل مدرک دیپلم بوده» بعد از عبارت «افسران وظیفه مورد وثوق» اضافه شود.

شماره ماده	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون
ماده واحده			✓

شماره ماده	موافق	مخالف	ارجاع به کمیسیون	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
ماده واحده			✓	با توجه به اینکه به نظر می‌رسد کلمه «کادر» بیگانه بوده و مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی می‌باشد، پیشنهاد می‌شود با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی کلمه «رسمی» در عبارت «افسران پایور» جایگزین کلمه «کادر» شود.	با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی کلمه «رسمی» در عبارت «افسران پایور» جایگزین کلمه «کادر» شود.
ماده واحده			✓	با توجه به اینکه برای بکارگیری «درجه‌داران کادر مورد وثوق راهنمایی و رانندگی» داشتن حداقل مدرک دیپلم در نظر گرفته شده است، بهتر آن است که این شرط نیز برای «افسران کادر و پیمانی سایر بخش‌های نیروی انتظامی یا افسران وظیفه» نیز در نظر گرفته شود. لذا پیشنهاد می‌شود با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی عبارت «که دارای حداقل مدرک دیپلم بوده» بعد از عبارت «افسران وظیفه مورد وثوق» اضافه شود.	با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی عبارت «که دارای حداقل مدرک دیپلم بوده» بعد از عبارت «افسران وظیفه مورد وثوق» اضافه شود.